

*Олена Сергіївна Білоус
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки
Криворізький педагогічний інститут
ДВНЗ «Криворізький національний університет», м. Кривий Ріг
e-mail: belous.hb@gmail.com*

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ДИДАКТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ

В сучасних умовах модернізаційних перетворень, що відбуваються в українському суспільстві та національній системі ступеневої освіти, особливо актуальними видаються проблеми, які пов'язані з фундаменталізацією та інноватизацією освіти педагогічних кадрів вищої школи. Суттєво те, що сьогодні у системі вищої освіти характерним є усвідомлення соціальної значущості фахової компетентності та професійної культури педагогічних кадрів вищої школи, які забезпечують якість підготовки майбутніх спеціалістів, мобільних та конкурентоспроможних, готових до професійного зростання в умовах інформатизації суспільства та розвитку нових наукоємних технологій. При цьому мається на увазі, що основний контингент педагогічних кадрів вищої школи переважно формується зі складу випускників вищої школи, ефективність діяльності якої у даному напрямку, повинна значно зростати.

Для успішного реформування системи освіти, потрібна нова освітня практика, суб'єктами якої повинні стати педагоги-професіонали нового покоління, здатні до професійно-особистісного самовизначення та саморозвитку у світі культури, конструювання та здійснення культуровідповідних, гуманістично направлених педагогічних систем та технологій.

Професійно-дидактична культура, відповідно до стверджень В. Гриньова, Г. Криницької, О. Патріної, Т. Попової, М. Тиріної, О. Усова, Н. Фат'янової, є умовою забезпечення ефективності педагогічної діяльності спеціалістів освіти, яка сприяє інтенсивному саморозвитку його професійних та особистісних якостей. Наявність професійно-дидактичної

культури дозволяє педагогам бачити не тільки проблеми навчання, але й шляхи їх вирішення, перспективи розвитку освітнього простору, допомагає опанувати передові досягнення дидактичної науки, передовий педагогічний досвід, але головне – забезпечити активне перетворення педагогом свого внутрішнього світу, який призводить до якісно нового строю та способу його професійної життєдіяльності, творчої самореалізації в педагогічній професії.

Ми погоджуємося з думкою О. Усова, що професійно-дидактична культура – це інтегральна якість особистості педагога освіти, яка визначає його спрямованість на опанування ціннісних орієнтацій у професійній діяльності як сукупності дидактичних та професійних знань, постійне вдосконалення дидактичних здібностей, їх творчу реалізацію у продуктивній професійній діяльності. Структура професійно-дидактичної культури, з точки зору автора, представляє собою синтез ціннісного, когнітивного, інструментального, результативно-творчого компонентів, а також освітньої, виховної, розвиваючої, координуючої та інтегруючої функції, які забезпечують у своїй взаємодії творчу самореалізацію особистості педагога. Провідними показниками проявлення останньої в окремішні: ставлення до професійно-дидактичної діяльності; наявність професійних та психолого-педагогічних знань; ступінь володіння дидактичними засобами; ступінь реалізації в педагогічній діяльності [1, с. 187].

Отже, професійно-дидактична культура – це такий спосіб буття майбутніх педагогічних кадрів, який забезпечує їхню всебічну гуманістичну та творчу самореалізацію як суб'єктів дидактичного пізнання, спілкування, співпраці та співтворчості і тим самим сприяє прогресивному розвитку теорії і практики вищої освіти як особливого соціального інституту, роль якого в умовах глобалізаційних змін значно зростає.

Література

1. Усов А. А. Формирование профессионально-дидактической культ

уры педагогов дополнительного образования: дис. ... канд. пед. наук :
13.00.08 / Алексей Анатольевич Усов. – Тамбов, 2003. – 270 с.